

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА**

**Методичні вказівки
до виконання розрахунково-графічного завдання
з дисципліни**

**«ВНУТРІШНІЙ ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ
БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА»**

*(для студентів 4-го курсу денної форми навчання напрямку підготовки
6.030504 «Економіка підприємства»)*

**Харків
ХНАМГ
2010**

Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічного завдання з дисципліни «Внутрішній економічний механізм будівельного підприємства» (для студентів 4-го курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: В. О. Пасічний. - Х.: ХНАМГ, 2010. – 47 с.

Укладач: к.е.н., доц. В. О. Пасічний.

Рецензент: доц. Т. І. Світлична

Рекомендовано кафедрою «Економіки будівництва»,
протокол № 1 від 30. 09. 2010 р.

ЗМІСТ

Стор.

1. Загальні вказівки	4
2. Розробка оперативних планів діяльності структурних підрозділів будівельного підприємства	5
3. Звітність, контроль і оцінювання результатів діяльності структурних підрозділів	17
4. Формування фонду заробітної плати за фактичними результатами діяльності структурного підрозділу	22
Список законодавчих і нормативних актів та рекомендованих джерел.	
Закони України.....	24

ДОДАТКИ

А. Обсяги планових комплексів робіт	27
Б. Перелік збірників ЄНіР	39
В. Поточні одиничні кошторисні розцінки	41
Г. Матеріальні ресурси, що не враховані поточними одиничними розцінками	45

1. ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ

1.1. Метою цього розрахунково-графічного завдання (РГЗ) є набуття практичних навиків розробляти й удосконалювати основні елементи економічного механізму внутрішньогосподарських відносин будівельного підприємства.

Для успішного виконання РГЗ необхідно мати достатні знання з технології і організації виробництва, економіки підприємства, а також економіки праці й ціноутворення.

1.2. Склад цього РГЗ визначається його змістом, який мусить мати такий вигляд і розділи:

1. Розробка оперативного (місячного) плану діяльності структурного підрозділу (СП) будівельного підприємства. Основними складовими розробки цього плану є:

- а) визначення кладу планових показників і нормативна база для їх розрахунків;
- б) план виробництва;
- в) планові показники з праці й заробітної плати;
- г) планові витрати на матеріальні ресурси та експлуатацію машин й механізмів;
- д) планова собівартість;
- з) планування термінів (тривалості) виробництва та його якості.

2. Звітність та оцінювання результатів діяльності СП:

- а) визначення основних звітних показників СП;
- б) оцінювання звітних результатів діяльності СП.

3. Формування фонду заробітної плати СП за фактичними результатами діяльності СП.

Перелік законодавчих і нормативних актів і літературних джерел інформації.

1.3. Усі розрахунки в розділах РГЗ виконують на прикладі виробничої діяльності (за один місяць) умовного структурного підрозділу (дільниці).

У кожному розділі РГЗ студент має коротко описати:

а) основні завдання розділу;

б) правові й нормативні акти України, що в тій чи іншій мірі регулюють відповідний вид внутрішньогосподарських відносин підприємства [1 – 7];

в) нормативні документи підприємства;

г) використані в РГЗ норми й нормативи, а також прийняті в цьому РГЗ умовні допущення і спрощення.

При цьому особливу увагу слід приділити **обґрунтуванню** прийнятих в РГЗ конкретних методів (способів) розрахунків кожного з показників, що плануються та оцінюються. Для цього необхідно вивчити відповідні теми курсу «Внутрішній економічний механізм підприємства», рекомендовану літературу [11, 14, 27, 29–32, 42–47 та ін.] і відповідний прогресивний досвід вітчизняних і зарубіжних фірм, особливо рекомендації економістів, що регулярно публікуються в журналах економічного профілю (наприклад, див. п. 36 Списку літератури).

2. РОЗРОБКА ОПЕРАТИВНОГО ПЛАНУ ДІЯЛЬНОСТІ СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Студент розробляє місячний план діяльності умовної будівельної ділянки в складі показників, що наведені в табл. 2.1. Цю таблицю необхідно розмістити при оформленні РГЗ в кінці розділу. Розробку оперативного плану умовної будівельної ділянки слід починати з визначення складу робіт та їх обсягів на плановий місяць (скориставшись даними додатка А) відповідно «свого» варіанту завдання на виконання РГЗ (див. Табл. 2.2). Обсяг робіт приймати з врахуванням першої літери прізвища студента (див. гр. 4-9 додатка А).

2.2. Розрахунки плану обсягу виробництва слід використовувати у формі табл. 2.3, при цьому за планові ціни допускається приймати кошторисні ціни (з відповідних збірників ДБН).

Таблиця 2.1 – Склад основних планових показників

Показники	Одиниця виміру	Позначення	Кількісне значення показника
1. Обсяг виробництва	грн.	Опл	
2. Нормативна місткість обсягу виробництва	люд.-год.	Т ^н пл	
2.1. Планова трудомісткість	—"–	Тпл	
3. Чисельність робітників	люд.	Чпл	
4. Виробіток (годинний)	грн./люд.-год.	Вп	
5. Нормативна зарплато місткість одиниці Опл	грн./грн.	З ^н пл	
6. Фонд заробітної плати	грн.	Ф ^{пл} з	
7. Плановий норматив формування фонду заробітної плати	—"–	Нзп.пл	
8. Витрати на матеріали	—"–	Мпл	
9. Витрати на експлуатацію машин (обладнання, механізмів)	—"–	Емпл	
10. Загальновиробничі витрати ділянки	—"–	ЗВпл	
11. Собівартість Опл	—"–	Спл	
12. Собівартість одиниці Опл	грн./грн.	Спл.у.	
13. Тривалість виконання Опл	роб. днів	Тв.пл	
14. Продуктивність виробництва	грн./грн.	Пв.пл	
15. Рентабельність виробництва	%	Рв.пл	

Таблиця 2.2 – Види (номенклатура) робіт планового завдання будівельної ділянки (відповідно до варіанта завдання на РГЗ студента)

№ варіанта (сума двох останніх цифр залікової книжки)	Порядкові номери робіт з додатка Б
1	2
1	32,22,26,33,41,18*
2	23,26,34,41,51,20*
3	46,27,36,42,51,22*
4	23,27,37,42,51,19*
5	20,27,35,43,46,23*
6	19,22,27,43,49,35*
7	47,16,22,32,41,50*
8	22,29,39,43,48,20*
9	14,21,28,37,42,51*
10	16,28,36,43,51,24*
11	19,22,26,36,41,49*

Продовження табл. 2.2

1	2
12	14,21,28,41,49,34*
13	19,25,31,32,48,17*
14	49,25,31,32,44,48*
15	18,25,26,32,50,44*
16	16,23,29,33,41,18*
17	18,26,38,44,50,36*
18	17,24,27,40,42,47*
0	15,29,40,43,47,17*

При визначенні планового обсягу робіт будівельної ділянки (Опл) необхідно врахувати загальновиробничі (загально діляничні) витрати (їх планову величину умовно прийняти в розмірі 12% від суми прямих витрат¹ планового обсягу робіт) і плановий (нормативний) рівень прибутку (умовно прийняти 20% від суми прямих і загальновиробничих витрат).

2.3. При складанні табл. 2.3 (на стадії розробки плану), в якій розраховують сумарний показник планового обсягу робіт (Опл.), слід залишити не заповненими графи 6 та 9 (факт). Їх заповнюють при виконанні 2-го розділу курсової роботи. Так слід поступати і при складанні інших таблиць форми «план-звіт» (такі форми таблиць «план-звіт» широко використовують у господарській практиці для скорочення і спрощення відповідної документації).

¹ Така умова прийнята для спрощення розрахунків. У господарській практиці слід керуватися відповідними нормативами цих витрат, які встановлюють диференційованими для різних видів робіт, стадій будівництва (підготовчі роботи, нульовий цикл, «коробка» і т.д.) з врахуванням погодних факторів.

Таблиця 2.3 – Обсяги виробництва (план-звіт)

№ п/п	Шифр корисної розцінки (РЕКН)	Назва робіт (за табл.3.2 та додатком Б)	Натуральна одиниця виміру	Обсяг робіт в натуральних одиницях виміру		Вартість, в грн.		
						Одиниці виміру робіт	всього обсягу	
				план	факт	поточна одинична розцінка або ціна матеріалів	план	факт
1	7-1-1*	Укладення зб.з. б. блоків	100 шт.	3.1		1034.99		
		Вартість блоків	100 шт.	3.1		20*31,73*7,6=4822,96	14951,18	
2	1-134-1	Ущільнення ґрунту пневмо-трамб	100м ³	0,7		111,67	78,17	
	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом (прямі витрати)								
Загальновиробничі витрати (12%)								
Нормативний прибуток (20%)								
Всього (\hat{I}_{IE} , \hat{I}_{O})								

До таблиці 2.3 окремим рядком включають вартість відповідних матеріальних ресурсів, що необхідні при виконанні робіт з позначкою «*» в додатка В (тобто для робіт, при виконанні яких використовують збірний залізобетон, дерев'яні та металеві конструкції, інші матеріали, які не враховані в складі поточних одиничних розцінок). Ціни на ці ресурси (основні матеріали, конструкції) треба приймати з додатка Г.

2.4. У господарській практиці при плануванні діяльності структурних підрозділів необхідно користуватися *виробничими нормами* витрат ресурсів (праці, заробітної плати, матеріалів, машинного часу і та ін.) конкретного підприємства. Тому необхідно, щоб студент показав своє вміння розробки (прив'язки до умов конкретного підприємства) таких норм. Для цього потрібно скласти виробничу калькуляцію витрат праці й машинного часу для одного з видів робіт, який в табл. 2.2 наведений з позначкою «*».

Результатом розробки виробничої калькуляції має бути визначення:

а) планово-виробничої норми витрат робочого часу (працевтрат) на одиницю обсягу заданого виду роботи з урахуванням нормативних витрат праці як робітників – будівельників, так і машиністів будівельних машин і механізмів при виконанні всього комплексу транспортних робіт (вантаження, підвезення, подача на поверх чи на риштування) та інших допоміжних (установка й розбирання, риштування і та ін.). При складанні калькуляції слід використовувати збірники ЄНіР (ЕНиР) (див. додаток Б), норми яких умовно вважати *виробничими* для будівельної ділянки, тобто приймається умова, що ці норми відповідають техніко-технологічному і організаційному рівню будівельного виробництва, для якого розробляють калькуляцію (приклад калькуляції наведений у табл. 2.4);

б) середнього тарифного коефіцієнта всього комплексу робіт за калькуляцією;

в) планово-виробничої норми машинного часу;

г) планово-виробничої норми витрат заробітної плати (розцінки P_k), яку слід розрахувати, виходячи з визначення планово-виробничої (за цією калькуляцією) норми працевтрат (t_k^H), середнього тарифного коефіцієнта (\bar{E}_O) комплексу і тарифної ставки 1-го розряду \tilde{N}_O^1 :

$$D_{\bar{E}} = t_{\bar{E}}^I * \bar{E}_O * \tilde{N}_O^1;$$

Розрахунок середнього тарифного коефіцієнта комплексу робіт за калькуляцією (\bar{E}_O) виконують за формулою

$$\bar{E}_O = \frac{\sum \hat{E}_{O_s} * \dot{O}_s}{\sum \dot{O}_{\bar{E}}} = \frac{\hat{E}_O^1 * \dot{O}_1 + \hat{E}_O^2 * \dot{O}_2 + \dots}{\sum \dot{O}_{\bar{E}}};$$

де \hat{E}_{O_s} – тарифний коефіцієнт відповідного розряду (1-го, 2-го і т.д.);

T_i – трудомісткість робіт, що віднесені до даного розряду, нормо-год.;

$\sum \dot{O}_{\bar{E}}$ – сумарна трудомісткість робіт за калькуляцією, нормо-год.

Значення тарифних коефіцієнтів слід приймати за даними умовного підприємства:

Розряд	1	2	3	4	5	6
Тарифний коефіцієнт	1	1,08	1,23	1,35	1,54	1,8

За змогою студент може прийняти значення тарифних за даними реальної будівельної фірми (назву якої слід вказати).

Таблиця 2.4 – Виробнича калькуляція витрат праці й машинного часу на виконання «Встановлення прямокутних армованих стовпів із керамічної цегли за висотою поверху до 4 м»

Шифр норм за ЄНР	Найменування робіт	Одиниця виміру	Обсяг робіт	Склад ланки	Нормативні витрати			
					Праці		Маш. часу	
					на од.	на обсяг	на од.	на обсяг
E3-11	Кладка прямокутних армованих стовпів із керамічної цегли на висоті поверху до 4 м	м ³	4,10	Муляр: 5 розряду – 1 люд. 3 розряду – 1 люд.	5,54	22,71	-	-
E3-22	Механізоване приготування розчину в розчиномішалці, обсягом замісу до 750 л	м ³	0,902	Машиніст розчиномішалки: 4 розряд – 1 люд.	0,6	0,54	0,6	0,54
E1-7	Подача важкого цементно-вапнистого розчину баштовим краном, вантажопідйомністю до 10 т	м ³	0,902	Машиніст: 5 розряду – 1 люд. Такелажник на монтажі: 2 розряд – 2 люд.	0,45	0,41	0,15	0,14
E1-7	Подача цегли баштовим краном, вантажопідйомністю до 10 т.	1000 шт	1,665	Машиніст: 5 розряд -1 люд. Такелажник на монтажі: 2 розряд – 2 люд.	0,45	0,75	0,15	0,25
E3-20	Установка і розбирання Пакетного лаштування	10 м ³	0,41	Машиніст крана: 4 розряд – 1 люд. Тесляр: 4 розряд – 1 люд. 2 розряд – 2 люд.	1,92	0,79	0,48	0,19
ВСЬОГО:						25,2		1,12

Калькуляцію слід розробити в 2-х варіантах техніко-технологічного і організаційного рівня виконання робіт (один – при максимальному рівні механізації, другий – при мінімальному).

Розраховані в результаті калькулювання норми праце витрат, машинного часу, витрат заробітної плати та середній розряд робіт слід порівняти з аналогічними значеннями кошторисних норм (для цього виду робіт) з РЕКН (табл. 2.4) і обов’язково пояснити, які основні причини (фактори) розходжень по кожному з видів норм (праці та машин. часу).

Визначені в калькуляції норми *для цього виду робіт* використовують у подальших розрахунках відповідних показників (як планових, так і звітних). Для всіх інших робіт будівельної ділянки заданого їх комплексу на плановий місяць всі нормативні значення слід приймати з РЕКН (Ресурсних елементних кошторисних норм) [16-20] та одиничних поточних розцінок (додаток В).

Таблиця 2.5 - Порівняння виробничих та кошторисних норм на _____

Назва (вид) норм	Одиниця виміру	Значення норми на одиницю виміру основного виду робіт (.....)		Відхилення (гр.4 – гр.3)
		виробничої	кошторисної	
1. Витрати праці	люд. - час	Нзт.буд. + Нзт. Маш		
2. Середній розряд		Рзп.буд. + Рзп.маш.		
3. Заробітна плата	грн.			
4. Машинний час	маш.-год.			
.....				

2.5. При розрахунках планових показників з праці та заробітної плати за базу приймають нормативні рівні витрат, до яких слід додавати:

а) витрати заробітної плати на покриття встановлених на підприємстві *доплат* (за керівництво бригадою, за роботу у вихідні й святкові дні, за виконання державних зобов’язань і та ін.) у розмірі 10–15% від суми нормативної заробітної плати основних робіт;

б) *преміальні виплати* (за своєчасність і якість виконання планових завдань, високий рівень продуктивності праці і та ін.), які приймає на рівні 10 – 30% до суми нормативної заробітної плати на плановий обсяг основних робіт дільниці;

в) витрати праці та заробітної плати, які відносять на загальновиробничі витрати (див. рекомендації щодо розрахунку планової собівартості робіт – п. 3.9 цього розділу).

Нормативні рівні працевитрат і заробітної плати розраховують у табличній формі (див. табл. 2.6, в якій на стадії розробки плану не заповнюють графи 6,9,12). При цьому, за планові норми витрат праці й заробітної плати допускають приймати кошторисні норми (окрім роботи, що відображена в табл. 2.4 і 2.5), розраховані як суми відповідних витрат будівельників і робітників, які обслуговують машини (див. додаток В, в якому нормативні витрати праці слід приймати як суму чисельника – без числа в дужках – і знаменника графі 4, а нормативні витрати заробітної плати – як суму знаменників граф 2 та 3). Плановий рівень працевитрат будівельної дільниці ($T_{пл}$) встановлюють з урахуванням планового рівня виконання норм виробітку ($P_{в. пл}^H$), який слід умовно прийняти:

$$P_{в. пл}^H = 100 + N_0,$$

де N_0 - для студента стаціонару – його номер в журналі групи.

$$T_{пл} = \frac{T_{пл}^H + T_{з.в.}}{P_{в.пл}^H / 100},$$

де $T_{пл}^H$ – нормативні працевтрати на плановий обсяг робіт, в людину – годинах;

$T_{з.в.}$ – планові працевтрати на виконання загальновиробничої групи робіт (послуг), які приймати за умовним нормативом – 10% від суми нормативних витрат праці на основні роботи.

Планову чисельність робітників (Чпл) розраховують:

$$\times_{i\bar{e}} = \frac{\dot{O}_{i\bar{e}}}{\hat{O}_{\hat{o}}^{\hat{e}} * \hat{E}_{\hat{a}}^{i\bar{e}}};$$

де $\hat{O}_{\hat{o}}^{\hat{e}}$ - календарний фонд робочого часу (в годинах) на плановий місяць;

$\hat{E}_{\hat{a}}^{i\bar{e}}$ - коефіцієнт планового рівня використання робочого часу (за вирахуванням відпусток, хвороб та ін.) прийняти умовною 0,9.

Таблиця 2.6 - Розрахунок нормативних витрат праці та заробітної плати на планові та фактичні обсяги робіт

№п/п	Шифр норм	Найменування робіт	Натуральна одиниця виміру	Обсяг робіт		Витрати праці, люд. - год.			Витрати зарплати, грн.		
				план	факт	на одиницю	на обсяг		на одиницю	на обсяг	
							план	факт		план	факт
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Разом:			-	-			Сума		-	Сума	

2.6. Плановий фонд заробітної плати ($\Phi_3^{\text{пл}}$) розраховують за формулою:

$$\Phi_3^{\text{пл}} = (\sum Q_i * P_i) * K_d * K_{\text{п.в.}} + Z_{\text{з.в.}},$$

де Q_i - обсяг роботи в натуральних одиницях виміру (гр.5 табл.2.6);

P_i - розцінка (норма витрат заробітної плати гр.10 табл.2.6);

K_d - коефіцієнт доплат (приймати в розмірі 1,1 – 1,15);

$K_{\text{п.в.}}$ – коефіцієнт преміальних виплат (приймати на рівні 1,2 – 1,3);

$Z_{\text{з.в.}}$ – сума заробітної плати в складі загальновиробничих витрат дільниці, яку умовно приймають у розмірі 10% від суми нормативної заробітної плати основних робіт.

Плановий норматив формування фактичного рівня фонду заробітної плати ($\dot{I}_{\zeta.i\bar{e}}$) розраховують із відношення:

$$\dot{I}_{\zeta.i\bar{e}} = \dot{O}_{\zeta}^{i\bar{e}} / \dot{I}_{i\bar{e}}.$$

Примітка: виходячи з навчально-методичного характеру РГЗ в розрахунках планового і фактичного фондів заробітної плати, не враховується різниця між рівнями нормативної заробітної плати в кошторисних розцінках і відповідних нормах реальних підприємств теперішнього часу.

2.7. Планові потреби в матеріальних ресурсах (будівельних матеріалах, конструкціях, виробах – в їх натуральних одиницях виміру), а також в кількості машино-годин визначають за відповідними **виробничими** нормами їх витрат конкретної будівельної фірми. В умовах цієї РГЗ (через те, що відсутні відповідні виробничі норми) слід обмежитися розрахунками лише вартісних нормативних витрат на матеріальні ресурси та експлуатацію машин, які визначають у табл. 2.7.

Нормативні витрати на експлуатацію машин (гр.10 табл. 2.7) слід приймати з додатка В, як різницю між чисельником і знаменником гр.3.

Таблиця 2.7 - Нормативні витрати на матеріали (конструкції) та експлуатацію машин (план-звіт).

№п/п	Шифр норм	Найменування робіт	Натуральна одиниця виміру	Обсяг робіт		Нормативні витрати, грн.					
						На матеріали			На експл. машин		
				План	Факт	На одиницю виміру	На обсяг		На одиницю виміру	На обсяг	
							План	Факт		План	Факт
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Разом:											
Витрати на неосновні матеріали(5%):											
Всього:											

Нормативні витрати на матеріали (гр.7 табл.2.7) визначають по різному для груп робіт, які в графі 1 додатка В приведені:

а) без позначки «*» (для цих робіт до складу поточних одиничних розцінок включена вартість матеріальних ресурсів, якщо в останніх є потреба) – величину витрат визначають, як такою:

чисельник гр.2 мінус знаменник цієї графи і мінус чисельник гр.3

Наприклад, для роботи за шифром 15-63-1 (поліпшене оштукатурення стін) нормативні витрати на матеріали складуть:

$$561,14-306,31-31,75=223,08 \text{ (грн./100м}^2\text{)}$$

б) з позначкою «*» для цих робіт більша частина витрат на матеріальні ресурси не врахована поточними одиничними розцінками (див. додаток Г); величина витрат (для гр.7 таб.2.7) визначена окремими рядками в табл.2.3.

Щодо інших матеріальних ресурсів для робіт цієї групи (наприклад, електроди, цвяхи, шурупи, вода і т.п.), витрати яких, як правило, незначні, то потребу в них у господарській практиці забезпечують за оперативними заявками керівника структурного підрозділу (із центрального складу фірми), а обсяг відповідних витрат контролюють, виходячи з реального кошторису будівлі та діючих у фірмі норм і цін.

У табл. 2.7 при розрахунку суми витрат на матеріали планову величину вартості не основних матеріалів слід умовно приймати на рівні 5% від суми витрат основних матеріалів (однією строчкою).

2.8. Розрахунок планової собівартості загального обсягу робіт будівельної ділянки доцільно навести у формі табл.2.8. Величина витрат на матеріали та експлуатацію машин уже відома (табл. 2.8), тобто їх розмір рекомендують приймати на нормативному рівні.

Таблиця 2.8 - Собівартість загального обсягу робіт (план-звіт), в тис. грн.

Статті витрат	План	Факт	
		За нормами на фактич. обсяг робіт	Фактично витрачено
1. Заробітна плата			
2. Нарахування на з/п			
3. Матеріали			
4. Експлуатація машин			
5. Загальновиробничі витрати			
Разом			

Величину планових і фактичних загальновиробничих витрат у табл. 2.8 заносять у розмірі за вирахуванням (за мінусом) заробітної плати, що входить до складу цих витрат, так як її включають до статті «Заробітна плата», яку

приймають у розмірі відповідно планового та фактичного (звітного) фонду заробітної плати.

При розрахунку планових загальновиробничих витрат (за рядком 5 табл. 2.8) їх розмір визначають вирахуванням (за мінусом) із відповідної суми в табл. 2.3 суми заробітної плати на загальновиробничі витрати, яка включена до планового фонду заробітної плати (див. п. 2.6)

Для розрахунку звітного (фактичного) рівня загальновиробничих витрат будівельної ділянки, слід приймати (умовно) такий приблизний їх склад і нормативи:

- амортизація, поточний ремонт, перевезення і перестановка нетитульних споруд будівельно-виробничого призначення (вагончиків, інвентарних контейнерів та ін.) – 90 грн. на одну споруду на місяць, при цьому кількість таких споруд слід приймати із розрахунку один вагончик на 10 чол. робочих плюс 3 (склад, адміністративний вагончик, побутовий);

- витрати на впорядкування та утримання території будівельного майданчика і прибирання вуличної смуги – 0,4 місячної тарифної ставки двірника, яку приймати на рівні мінімальної заробітної плати;

- зношення та ремонт малоцінного інвентарю та інструментів – 32 грн. на одного робітника на місяць;

- витрати на пожежно-сторожову охорону – розраховують, виходячи з кількості неробочих годин за календарний місяць за планом та годинної ставки 1-го розряду (приймати, виходячи з розміру діючої мінімальної заробітної плати);

- прибирання побутових та санітарно-гігієнічних приміщень будівельної ділянки – приймати як 0,15 тарифної ставки прибиральниці на 15 працівників ділянки;

- витрати на охорону праці та техніку безпеки на робочих місцях – приймати в розмірі 6,8 грн. на 1 люд.-день планових праце витрат (у тому числі - на заробітну плату 50% від загальної суми цих витрат).

3. ЗВІТНІСТЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ

3.1. Ключовим завданням цього розділу є забезпечення об'єктивного оцінювання звітних результатів структурного підрозділу за плановий період його діяльності. Для цього необхідно:

а) скласти звіт про фактичне (умовно) виконання дільницею планових обсягів робіт (у табл. 2.3 заповнити гр. 6,9), користуючись відхиленнями фактичних обсягів від планових, що наведені в табл. 3.1, а також розрахувати нормативні праце- і зарплато місткість звітних обсягів робіт (табл. 2.6 - графи 9, 12);

б) зробити відповідні розрахунки для визначення фактичних (звітних) і нормативних рівнів показників (на фактичні обсяги робіт), які оцінюються (гр. 4 та 5 табл. 3.3).

При цьому:

а) в тексті цього розділу привести повний розрахунок кожного з оцінювальних показників (давати формулу і всі її числові елементи);

б) фактичні відхилення значень показників витрат праці (K_T), матеріалів (K_M) та машинного часу ($K_{\text{маш}}$) використовувати з табл. 3.2;

в) *склад показників* (за їх назвою та змістом) та методика (порядок) їх розрахунку і розрахунку самої *оцінки* (гр. 6 табл. 3.3) студент може *змінювати* чи *доповнювати* з обов'язковим обґрунтуванням прийнятих ним змін (доповнень) і вказівкою відповідних джерел інформації (автор, назва статті чи книги і та ін.).

Таблиця 3.1 - Відсотки фактичного (за звітом) виконання планових обсягів робіт

<i>Варіант</i>	<i>Номери видів робіт</i>					
	1	2	3	4	5	6
1	2	3	4	5	6	7
1	100	90	80	75	110	120
2	90	100	120	130	140	80
3	80	90	100	110	120	105
4	75	80	90	100	105	130
5	110	75	80	105	100	90
6	75	110	105	80	90	100
1	2	3	4	5	6	7
7	115	105	110	75	80	90
8	105	120	140	110	75	80
9	80	105	120	140	110	75
10	140	75	105	130	110	100
11	100	115	120	105	100	90
12	120	115	60	100	105	80
13	60	140	100	90	80	105
14	140	100	90	80	75	110
15	100	90	80	75	110	130
16	90	100	75	110	130	140
17	80	90	100	110	130	140
18	75	80	90	100	130	140
19	110	75	80	90	100	140
20	130	110	75	80	90	100
21	90	130	110	75	80	90
22	120	60	130	110	75	80
23	75	80	140	130	110	75

Продовження табл. 3.1

1	2	3	4	5	6	7
24	140	120	80	130	110	100
25	120	140	120	110	100	90
26	130	140	110	100	90	80
27	130	110	100	90	80	75
28	110	100	90	80	75	130
29	100	90	80	75	130	80
30	90	80	75	80	100	90

3.2. У прийнятому студентом складі оціночних показників обов'язково має бути показник *якості* виконання робіт ($K_{\text{я}}$). При цьому його слід розрахувати, виходячи умовно з того, що в звітному періоді мали місце недоробки, елементи браку та інше при виконанні робіт, на виправлення яких були затрачені допоміжні (понаднормативні) витрати ($D_{\text{в}}$) різного складу (заробітної плати, матеріальних ресурсів тощо):

$$K_{\text{я}} = 1 - \frac{D_{\text{в}}}{B_{\text{н}}},$$

де $B_{\text{н}}$ – нормативні витрати на виконання робіт, де було допущено зниження рівня якості. В цій РГЗ значення $K_{\text{я}}$ умовно приймати на рівні 0,95 – 0,85.

Таблиця 3.2 - Коефіцієнти відхилення фактичних (за звітом) витрат праці (Кт), матеріалів (Км), та машинного часу (Кмаш.) від планових

№ варіанта	Кт	Км	Кмаш.	№ варіанта	Кт	Км	Кмаш.
1	0,9	0,95	1,1	16	0,95	1,04	1,04
2	0,85	0,98	1,12	17	0,88	1,06	1,06
3	1,1	1,05	1,14	18	1,07	1,08	1,07
4	1,15	1,1	1,16	19	1,09	1,07	1,05
5	1,18	1,02	1,18	20	1,11	1,05	1,08
6	1,2	1,04	1,02	21	1,13	1,03	1,04
7	0,95	1,06	1,04	22	1,15	1,09	1,06
8	0,88	1,08	1,06	23	1,18	1,02	1,08
9	0,9	1,05	1,03	24	1,21	1,04	1,07
10	1,12	1,07	1,05	25	1,22	1,06	1,1
11	1,14	1,09	1,07	26	1,24	1,08	1,11
12	1,16	1,07	1,09	27	1,18	0,98	1,14
13	1,18	1,09	1,11	28	1,14	0,96	1,16
14	1,22	1,06	1,06	29	1,16	0,97	1,18
15	1,2	1,01	1,08	30	1,17	0,96	1,21

3.3. Значення оціночного коефіцієнта своєчасності виконання планового обсягу робіт (K_{cb}) розраховують із співвідношення планової тривалості (терміну) виконання робіт ($T_{пл}$) до фактичного (звітного) значення цього показника, вираженого кількістю робочих днів, тобто:

$$K_{cb} = T_{т}^{пл} / T_{т}^{\phi}.$$

3.4. Оцінювання досягнутого рівня продуктивності праці ($P_{п.п}$) треба проводити, виходячи із співвідношення фактичного і планового значення показників годинного виробітку ($B_{\phi}/B_{пл}$) з обов'язковим урахуванням зміни структури фактичного обсягу робіт (O_{ϕ}) відносно планового ($O_{пл}$), для чого визначають коефіцієнт структурних змін ($K_{стр}$):

$$K_{стр} = \frac{\sum Q_i^{\phi} \cdot t_{Hi} / O_{\phi}}{\sum Q_i^{пл} \cdot t_{Hi} / O_{пл}},$$

де Q_i^{ϕ} , $Q_i^{пл}$ - фактичні й планові обсяги кожного з видів робіт в натуральних одиницях виміру;

O_{ϕ} , $O_{пл}$ - фактичний і плановий обсяг робіт дільниці в цілому, що виражений у планових цінах;

$t_{ні}$ - норми витрат праці на одиницю обсягу (Q_i) кожного з видів робіт (люд.-год.).

3.5. Розрахунки нормативного та фактичного рівнів собівартості (C_{ϕ}) звітного фактичного обсягу робіт (O_{ϕ}) доцільно представити в таблиці 2.8 (гр. 3 і 4)

Суму витрат зі статті «Заробітна плата» слід приймати (в гр.4) на рівні звітного фонду заробітної плати, сформованого в розділі 4 цієї РГЗ, з врахуванням заробітної плати в складі загальноновиробничих витрат дільниці.

Таблиця 3.3 - Оцінювання рівня виконання основних планових показників діяльності будівельної дільниці за місяць

Показники	Одиниця виміру	За планом	Фактично (за звітом)		Формула розрахунку показника оцінювання
			Фактичний рівень показника	Нормативні (планові) затрати на факт. обсяг	
1. Обсяг будівельно-монт. робіт (БМР)	грн.	$O_{пл} = \dots$	$O_{\phi} = \dots$	_____	$I_o = O_{\phi} / O_{пл} \cdot 100$
2. Трудомісткість обсягу БМР	люд.-год.	$T_{пл} = \dots$	$T_{\phi} = \dots$	$T_{\phi}^н = \dots$	$T_{\phi}^н / T_{\phi} \cdot 100$
3. Чисельність робітників	люд.	$Ч_{пл} = \dots$	$Ч_{\phi} = \dots$		
4. Продуктивність праці	грн./люд.-год.	$B_{пл} = \dots$	$B_{\phi} = \dots$	_____	$I_{п.п} = B_{\phi} / B_{пл} \cdot K_{стр}$
5. Нормативна зарплатомісткість одиниці обсягу	грн./грн.	$З_{пл}^н = \dots$	_____	$З_{\phi}^н = \dots$	$K_{стр} = З_{\phi}^н / З_{пл}^н$
6. Фонд заробітної плати	грн.	$\Phi_{з}^{пл} = \dots$	$\Phi_{з}^{\phi} = \dots$		$\Phi_{з}^{пл} - \Phi_{з}^{\phi} = \dots$
7. Витрати на матеріали	"	$M_{пл} = \dots$	$M_{\phi} = \dots$	$M_{\phi}^н = \dots$	$K_m = M_{\phi}^н / M_{\phi}$
8. Витрати на експл. машин.	"	$E_m^{пл} = \dots$	$E_m^{\phi} = \dots$	$E_m^{\phi.н} = \dots$	$K_{ем} = E_m^{\phi.н} / E_m^{\phi}$
9. Загальноновиробничі витрати	"	$ЗВ_{пл} = \dots$	$ЗВ_{\phi} = \dots$		$ЗВ = ЗВ_{пл} \cdot I_o$
10. Собівартість обсягу БМР	"	$C_{пл} = \dots$	$C_{\phi} = \dots$	$C_{\phi}^н = \dots$	$\Delta C = C_{\phi} - C_{\phi}^н$
11. Те ж одиниці обсягу	грн./грн.	$C_{пл}^1 = C_{пл} / O_{пл}$	$C_{\phi}^1 = C_{\phi} / O_{\phi}$	$C_{н.ф} = C_{\phi}^н / O_{\phi}$	$K_{сб} = C_{пл}^1 / C_{\phi}^1$
12. Продуктивність виробництва	"	$\Pi_{в}^{пл} = O_{пл} / C_{пл}$	$\Pi_{в}^{\phi} = O_{\phi} / C_{\phi}$	_____	$K_c = \Pi_{в}^{\phi} / \Pi_{в}^{пл}$
13. Тривалість (термін) виконання обсягу БМР	Роб. днів	$T_{в}^{пл} = \dots$	$T_{в}^{\phi} = \dots$	_____	$K_{св} = T_{в}^н / T_{в}^{\phi}$
14. Рентабельність виробництва	%	$R_{в}^{пл} = O_{пл} - C_{пл} / C_{пл} \cdot 100$	$R_{в}^{\phi} = O_{\phi} - C_{\phi} / C_{\phi} \cdot 100$	_____	$R_{в}^{\phi} - R_{в}^{пл}$

Фактичні витрати на матеріали та експлуатацію машин слід розрахувати, користуючись відповідними умовними коефіцієнтами табл. 3.2, тобто K_m та $K_{маш}$, які умовно виражають відхилення фактичного рівня відповідних витрат від їх планової величини.

4. ФОРМУВАННЯ ФОНДУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ЗА ФАКТИЧНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ

4.1. Розрахунок суми звітного фонду заробітної плати необхідно вести з урахуванням оціночних показників діяльності структурного підрозділу, відображених у гр.6 табл. 3.3. При цьому склад цих показників студент може змінювати (див. в п. 3.1). Метод формування фонду заробітної плати студент вибирає самостійно, при цьому прийнятий вибір треба коротко обґрунтувати – розкрити зміст та переваги вибраного методу.

4.2. При використанні нормативного методу формування звітного фонду за відповідним плановим нормативом заробітної плати (див. п.7 табл. 2.1) обов'язково слід врахувати коефіцієнт структурних змін ($K_{\text{стр.}}$), який треба розрахувати, виходячи з нормативних витрат заробітної плати на одиницю загального фактичного ($З_{\text{ф}}^{\text{н}}$) (за звітом) та планового обсягів робіт будівельної ділянки, тобто:

$$K_{\text{стр}} = \frac{\sum Q_i^{\text{ф}} \times P_i^{\text{н}} / O_{\text{ф}}}{\sum Q_i^{\text{пл}} \times P_i^{\text{н}} / O_{\text{пл}}} = \frac{З_{\text{ф}}^{\text{н}}}{З_{\text{пл}}^{\text{н}}}$$

А величина фонду заробітної плати, що сформований нормативним методом за фактичними розрахунками діяльності будівельної ділянки, розраховують, наприклад за такою формулою:

$$\Phi_{\text{з}}^{\text{ф}} = O_{\text{ф}} \times H_{\text{пл}}^3 \times K_{\text{стр}} \times J_{\text{п.п}} \times K_{\text{е.м}} \times K_{\text{я}} \times K_{\text{св}} \times K_{\text{с}},$$

де, $J_{\text{п.п}}$, $K_{\text{я}}$, $K_{\text{с}}$ та інші – це показники оцінювання діяльності будівельної ділянки, які прийняті із табл. 3.3 (з урахуванням вказівок п. 4.1 цього розділу).

Розрахунок фонду заробітної плати за фактичними результатами діяльності дільниці виконують зі слідуючими допущеннями і обґрунтуваннями:

а) прийнята доля доплат і надбавок при плануванні фонду заробітної плати (Кд див. п. 2.6) умовно залишається незмінною;

б) у ситуаціях, коли ті чи інші показники оцінювання більше одиниці, студент має самостійно прийняти рішення відносно доцільності (чи недоцільності) підвищення рівня стимулювання колективу робітників дільниці за результатами даного місяця. При цьому своє рішення студент обов'язково має обґрунтувати.

СПИСОК ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ ТА РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЗАКОНІ УКРАЇНИ

1. Закон України «Про акціонерні товариства» від 11.02.2010 р.
2. Кодекс законів про працю України. Т. 5. - К., 1996.
3. Цивільний кодекс України із змінами і доповненнями.
4. Про господарські товариства: Закон України із змінами і доповненнями // ВРУ К: Т. 1. Ін-т законодавства. 1996. - С. 189-212.
5. Про колективні договори і угоди // ВВРУ, 1993, №36.
6. Про оплату праці: Закон України// ВРУ К: Т. 8. Ін-т законодавства. 1996. - С. 210-218.

Рекомендована література

7. Аксеменко А.Ф. и др. Внутрихозяйственный расчет: ответственность и оценка результатов. - М.: Экономика, 1998.
8. Брюховецька Н.Ю. Економічний механізм підприємства в ринковій економіці: методологія і практика. - Донецьк: ІСП НАМ України, 1999.
9. Венедиктов В.С. Юридическая ответственность в трудовых правонарушениях: теория и практика. К.: УТК ВО, 1993.
10. Волгин Н.А. Современные модели оплаты труда. - М., 1992.
11. В поисках совершенства управления: Руководство для высшего управленческого персонала (Опыт лучших промышленных фирм США, Японии и Западной Европы): В 2-х т. - М.: МНИПУ, 1997. - Т. 1. - 768с.; Т. 2. - 736с.
12. Грачев М.С. Вознаграждение работников фирмы // Человек и труд, №5, 1994.
13. Грещак М.Г. та ін. Внутрішній економічний механізм підприємства. - К.: КНЕУ, 2001.
14. ДБН Д. 1.1-1-2000. Правила определения стоимости строительства / К.: Госстрой Украины, 2000.

15. ДБН Д. 2.2-6-99. Ресурсные элементные сметные нормы. Сб. 6. Монолитные железобетонные конструкции. - К.: Госстрой Украины, 1999.
16. ДБН Д. 2.2-2-99. Ресурсные элементные сметные нормы. Сб. 7. Сборные железобетонные конструкции. - К.: Госстрой Украины, 1999.
17. ДБН Д. 2.2-8-99. Ресурсные элементные сметные нормы. Сб. 8. Конструкции из кирпича и камня. - К.: Госстрой Украины, 1999.
18. ДБН Д. 2.2-15-99. Ресурсные элементные сметные нормы. Сб. 15. Отделочные работы. - К.: Госстрой Украины, 1999.
19. ДБН Д. 2.7-2000. Ресурсні кошторисні норми експлуатації будівельних машин та механізмів. - К.: Держбуд України, 2000.
20. Держбуд України. Реформування ціноутворення та взаємовідносин у будівництві. - К.: НВФ "Інпроект", 2000.
21. Збірник єдиних середніх кошторисних цін на матеріали, вироби та конструкції (ЗЄКЦ-97). Ч. I. Будівельні матеріали. - К.: Держбуд України, 1997.
22. Збірник єдиних середніх кошторисних цін на матеріали, вироби та конструкції (ЗЄКЦ-97). Ч. II. Будівельні вироби та конструкції. - К.: Держбуд України, 1997.
23. Збірник єдиних середніх кошторисних цін на матеріали, вироби та конструкції (ЗЄКЦ-97). Ч. IV. Місцеві матеріали.
24. Казанский Н.А. Современные модели оплаты труда. - М., 1992.
25. Колос Е.П., Маслова Г.Н. Эффективность внутрипроизводственного хозрасчета. - К.: Наукова думка. 1980. - 197с.
26. Ломанов І. та ін. Про регулювання розмірів фондів оплати праці підприємств виробничої сфери. // Україна: аспекти праці. - 2000. - №2.
27. Медведева Л.Г. Внутрішній економічний механізм підприємства. Навч. посібник. - Харків, 2001.
28. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Внутрішній економічний механізм підприємства». Пасічний В.О.- Х.: ХНАМГ, 2007.

29. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Внутрішній економічний механізм підприємства». Пасічний В.О., Мількін І.В. – Х.: ХНАМГ, 2005.

30. Пасичный В.А., Швец Р.В. Повышение обоснованности формирования фонда оплаты труда структурных подразделений строительных фирм в условиях новой системы ценообразования. // Коммунальное хозяйство городов: Науч.-техн. сб. №34. - К.: Техніка, 2001.

31. Пасичный В.А. Совершенствование механизмов формирования фондов оплаты труда / XXX научно-техническая конференция преподавателей, аспирантов и сотрудников ХГАГХ. - Харьков, 2000.

32. Перестройка управления экономикой предприятия: Уч. пособие для руководителей структурных подразделений предприятий, объединений / Под ред. Латфуллина Г.Р. - М: Экономика, 1989.

33. Поточні одиничні розцінки на виконання будівельно-монтажних робіт. - К.: Держбуд України, 2000.

34. Правила визначення вартості будівництва ДБН Д. 1.1-1-2000. Держбуд України. Збірник офіційних документів та роз'яснень "Ціноутворення в будівництві", №3,5. - К.: Держбуд України, 2000.

35. Производственные нормы расхода строительных материалов. - М.: Стройиздат, 1968. - 399с.

36. Реформування ціноутворення та взаємовідносин у будівництві / А.В.Берку-та, П.І. Губень, Т.О. Шарапова. - К., 2000. - 432с.

37. Решетов В. Інструментарій механізму мотивації праці персоналу малих підприємств // Україна: аспекти праці. - 2000. - №2.

38. Скворцов Н.Н. Хозяйственный механизм предприятия. - К.: Высш. школа, 1990.

39. Усредненные коэффициенты к оптовым ценам, учтенным в ЗЕКЦ-97 // Сборник "Ценообразование в строительстве" / Госстрой Украины. - 2000. - №12. - С. 64-111.

40. Финагин В. Экономический механизм предприятия в рыночной экономике. // Экономика Украины. - 2000. - №9.
41. Финансовый менеджмент. (Под ред. Стояновой). - М.: Перспектива, 1993.
42. Хозяйственный механизм предприятия: концепция, методы, практика. - М.: Изд-во МАИ, 1991.
43. Шеломов Б., Пискарев И. Положение о материальной ответственности рабочих и служащих за ущерб, причиненный предприятию: Комментарий. - М.: Изд-во Юрид. лит-ры, 1998.
44. Харченко М., Шкоринов С. Показники оцінки результатів діяльності працівників підприємств та деякі підходи до організації матеріального стимулювання їх праці // Україна: аспекти праці. - 2003. - №4.
45. Шмален Г. Основы и проблемы экономики предприятия: Пер. с нем. - М.: Финансы и статистика, 1996. - 344с.
46. Хроменко П.Н., Золотопуп С.В. Материальная ответственность работников: справочное пособие.: Харьков: Консультполиком, 1998.
47. Хозяйственный механизм предприятия / Под ред. Минаева З.С. - М.: Прогресс, 1992.

ОБСЯГИ ПЛАНОВИХ КОМПЛЕКСІВ РОБІТ

№ п/п	Шифр РЕКН [37-45]	Найменування робіт, одиниця виміру	Перша літера прізвища виконавця						Середній розряд робіт
			Кількість (обсяг) робіт						
			Від «А» до «І»	Від «Є» до «К»	Від «Л» до «П»	Від «Р» до «Ф»	Від «Х» до «Ш»	Від «Щ» до «Я»	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1-11-1	Разработка в отвале грунта 1 группы экскаватором «драглайн» с ковшом емкостью 2,5м³, 1000м³	0,20	0,10	0,30	0,50	0,40	0,60	3,3
2	1-24-1	Разработка грунта 1 группы бульдозером мощностью до 80л.с., 1000м³	0,40	0,20	0,10	0,30	0,50	0,60	4,7
3	1-48-1	Рытье траншеи для трубопроводов диаметром 1200 мм в грунтах 1 группы глубиной 2,2м одноковшовым экскаватором с ковшом емкостью 1,0м³, 1км	0,80	3,00	2,00	5,00	4,00	7,00	1,9

² Текст додатків наведено мовою оригіналу за ДБН

Продовження додатка А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	1-71-1	Засыпка траншей грунтом 1 группы бульдозером мощностью 410 л.с. 1000м³.	0,15	0,10	0,25	0,20	0,35	0,30	5,2
5	1-72-1	Предварительная планировка площадей бульдозером мощностью 410 л.с. 1000м².	1,20	0,90	0,80	1,00	1,10	0,70	5,2
6	1-134-1	Уплотнение грунта 1 группы пневматическими трамбовками, 100м³	0,90	0,41	0,53	0,62	0,37	0,70	3,0
7	1-165-1	Копание ям вручную в грунтах 1 группы глубиной до 0,7м, без откосов 100м³.	0,50	0,60	0,40	0,20	0,30	0,10	2,0
8	7-1-1	Укладка сборных ж/б блоков, ленточных фундаментов весом до 0,5т при глубине котлована до ум. 100 шт. конструкции	3,10	3,05	1,20	1,40	2,60	2,90	3,2
9	7-1-2	Укладка сборных ж/б плит ленточных фундаментов массой до 1,5т. при глубине котлована до 4м. 100шт. конструкций	1,51	3,03	2,50	4,10	4,20	3,85	3,3

Продовження додатка А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	7-1-5	Укладка сборных ж/б фундаментов под колонны массой до 0,5т., 100шт. конструкций	2,10	2,05	3,41	3,03	1,35	1,50	3,3
11	7-1-12	Укладка сборных ж/б фундаментов под колонны при глубине котлована более 4м и массе конструкции до 1,5т., 100 шт. конструкций	2,70	2,00	1,40	3,15	1,70	1,52	3,3
12	7-1-13	То же что и при массе конструкции до 3,5т., 100шт конструкций	1,80	3,00	3,10	2,50	6,05	5,12	3,4
13	7-1-15	Укладка сборных ж/б фундаментных балок длиной до 6г., 100шт. конструкций	9,0	5,3	1,40	1,8	1,10	3,0	3,8
14	7-5-2	Установка сборных ж/б колонн прямоугольного сечения массой до 2т. в стаканы фундаментов зданий, 100шт. конструкций	6,01	2,02	1,40	3,00	1,80	0,90	3,8

Продовження додатка А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
15	7-5-17	Установка сборных ж/б колонн прямоугольного сечения массой до 2т. в стаканы фундаментов сооружений, 100шт. конструкций	2,70	1,50	1,40	0,60	1,70	0,90	3,8
16	7-16-1	Установка сборных ж/б панелей наружных стен длиной до 7м., площадью до 10м ² , 100шт. конструкций	4,30	2,10	2,90	1,50	2,10	0,70	4,1
17	8-6-1	Кладка наружных простых стен из керамического кирпича при высоте этажа до 4м, м ³	158,0	258,0	150	250	280	315	227
18	8-8-1	Устройство прямоугольных армированных столбов из керамического кирпича при высоте этажа до 4м., м ³	3,50	1,70	2,80	1,40	4,10	2,0	3,7

Продовження додатка А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
19	8-13-5	Кладка сложных наружных стен из керамического камня при высоте этажа до 4м., м ³	23,0	12,0	19,00	8,05	35,02	16,0	3,6
20	8-14-3	Кладка неармированных перегородок толщиной 120мм из керамического камня при высоте этажа до 4м., 100м ² перегородок	7,0	5,80	5,20	8,30	10,10	6,20	2,7
21	7-18-5	Установка сборных ж/б панелей перегородок площадью до 2м ² , 100шт. конструкций	12,01	6,02	11,03	5,04	10,05	7,06	3,7
22	8-14-1	Кладка армированных перегородок из керамического камня толщиной 120мм при высоте этажа до 4м ² , 100м ² перегородок	1,70	0,80	1,05	0,50	2,10	1,20	2,8

Продовження додатка А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
23	8-24-1	Установка перегородок из гипсовых плит толщиной до 100мм в один слой при высоте этажа до 4м., 100м ² перегородок	20,00	10,01	25,02	12,06	30,05	15,04	3,4
24	8-24-3	Установка перегородок толщиной до 100мм в два слоя из гипсовых плит при высоте этажа до 4м., 100м ² перегородок	2,50	1,20	1,90	0,90	1,30	0,60	3,8
25	8-25-3	Заполнение проемов перегородок стеклянными блоками при высоте этажа до 4м., 100м ² перегородок	3,10	1,50	5,20	2,70	7,40	3,6	3,3
26	7-3-4	Укладка ж/б плит перекрытий массой до 5т. площадью до 5м ² , 100шт конструкций	1,10	0,50	0,90	0,40	1,40	0,70	3,5
27	7-9-10	Укладка ж/б подкрановых балок массой до 5т. длиной до 6м при массе колонн до 10т. и высоте здания до 15м, 100шт конструкций	3,02	1,50	5,01	2,50	0,70	3,50	4,1

Продовження додатка А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
28	7-11-4	Укладка сборных ж/б перемычек массой более 1,5т. при наибольшей массе элементов до 5т., 100шт конструкций	1,03	0,50	0,90	0,40	1,60	0,80	3,4
29	7-13-1	Укладка сборных ж/б плит покрытия площадью до 10м ² при массе строительных конструкций до 10т. и высоте здания до 25м, 100шт конструкций	0,60	0,30	0,50	0,20	0,20	0,10	3,5
30	7-15-13	Укладка ж/б пролетных плит покрытий шириной 1,5м по ригелям с полками при наибольшей массе монтажных элементов до 8т., 100шт конструкций	1,0	1,9	2,1	3,2	4,9	2,2	3,6

Продовження додатка А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
31	7-31-5	Установка в сооружениях сборных ж/б прямоугольных лотков сечением до 0,2м ² , 100шт конструкций	2,0	1,0	1,7	0,8	2,3	1,2	3,5
32	11-4-5	Устройство обмазочной гидроизоляции в 1 слой, толщиной 2мм, 100м ²	1,06	0,55	12,04	6,03	4,92	2,51	4,9
33	11-8-2	Устройство шлаковой засыпной теплоизоляции, м ³	2,50	1,20	3,10	1,60	4,80	2,40	2,1
34	11-11-1	Устройство цементной стяжки толщиной 20мм, 100м ²	3,50	1,70	10,0	5,0	2,10	1,0	4,0
35	11-15-1	Устройство покрытия из бетона, 100м ²	3,20	1,60	5,50	2,70	2,30	1,10	2,1
36	11-15-5	Устройство металлоцементного покрытия, 100м ²	0,90	0,40	2,02	1,01	5,10	2,60	3,4
37	11-19-1	Устройство литых покрытий из асфальтобетона, 100м ²	4,30	2,10	2,80	1,40	3,40	1,70	3,1
38	11-25-1	Устройство покрытия из брусчатки по готовому подстилающему слою с заполнением швов песком, 100м ²	0,50	0,20	0,20	0,10	0,30	0,40	3,4

Продовження додатка А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
39	11-34-3	Устройство покрытия с штучного паркета (без жилок), 100м ²	5,02	2,50	6,30	3,10	4,80	2,40	3,4
40	11-36-3	Устройство покрытия из линолеума поливинилхлоридного на теплоизолирующей подоснове, 100м ²	1,10	0,60	2,20	1,10	3,30	1,75	2,7
41	12-1-1	Устройство рулонной скатной кровли из двух слоев пергамина кровельного ПЗ50 и верхнего слоя из стеклорубероида СРК, 100м ² кровли	4,0	2,0	5,1	2,6	6,3	3,1	3,8
42	12-1-4	Устройство трёхслойной рулонной скатной кровли из рубероида кровельного РКК с защитным слоем из гравия на битумной мастике, 100м ² кровли	4,26	2,13	3,14	1,65	2,92	1,51	3,8
43	12-3-1	Устройство четырёхслойной кровли из битумной мастики с армирующими прокладками из стеклосетки с защитным слоем из гравия и верхним слоем из пергамина, 100м ² кровли	5,33	2,65	2,56	1,22	4,14	2,01	3,4

Продовження додатка А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
44	12-10-2	Устройство кровель из волнистых асбестоцементных листов среднего профиля по деревянной обрешетке с ее устройством, 100м ² кровли	3,16	1,63	2,32	1,11	1,95	0,94	3,1
45	15-201-1	Остекление окон стеклом оконным толщиной 2мм марки М5 в два переплета, открывающихся в одну сторону, 100м ²	0,3	12	18	21	30	9,5	23,0
46	15-14-1	Наружная облицовка бетонных стен керамическими отдельными плитками на полимерцементной мастике, 100м ²	5,93	2,96	4,32	2,15	2,71	1,54	4,1
47	15-17-1	Гладкая облицовка кирпичных стен искусственными плитками без установки плиток туалетного гарнитура, 100м ²	1,35	0,62	2,51	1,24	1,96	3,03	3,4

Продовження додатка А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
48	15-25-3	Облицовка четырехгранных колонн полированными гранитными плитами толщиной до 30мм при числе плит на 1м ² до 6 шт, 100м ²	12,01	6,04	9,02	4,50	15,03	7,50	4,3
49	15-51-1	Улучшенная штукатурка стен фасада отделочным цементно-известковым раствором 1:1:6 по камню, 100м ²	3,02	1,50	1,81	0,90	7,52	3,61	4,4
50	15-61-3	Улучшенное оштукатуривание стен цементным раствором по бетону, 100м ²	1,60	0,85	0,96	0,40	0,55	1,00	4,0
51	15-63-1	Простая штукатурка внутренних поверхностей наружных стен отделочным цементно- известковым раствором 1:1:6, 100м ²	2,50	6,00	9,00	4,50	18,00	9,00	3,7

Примітка: Найменування робіт (гр.3) наведені на мові оригіналу

ПЕРЕЛІК

**збірників єдиних норм і розцінок на будівельні, монтажні
та ремонтно-будівельні роботи (ЄНіР)**

Шифр сборника (выпуска)	Наименование сборников и выпусков
1	2
E1	Внутрипостроечные транспортные работы
E2	Земляные работы
E2-1	Вып. 1. Механизированные работы
E2-2	Вып. 2. Гидромеханизированные работы
E2-3	Вып. 3. Буровзрывные работы
E2-4	Вып. 4. Земляные работы в условиях вечной мерзлоты
E3	Каменные работы
E4	Монтаж сборных и устройство монолитных ж/б конструкций
E4-1	Вып. 1. Здания и промышленные сооружения
E4-2	Вып. 2. Портовые и берегозащитные сооружения
E4-3	Вып. 3. Мосты и трубы
E5	Монтаж металлических конструкций
E5-1	Вып. 1. Здания и промышленные сооружения
E5-2	Вып. 2. Резервуары и газгольдеры
E5-3	Вып. 3. Мосты и трубы
E6	Плотничные и столярные работы в зданиях и сооружениях
E7	Кровельные работы
E8	Отделочные покрытия строительных конструкций
E8-1	Вып. 1. Отделочные работы

Продовження додатка Б

1	2
E8-2	Вып. 2. Облицовка природным камнем
E8-3	Вып. 3. Отделка изделиями индустриального производства
E9	Сооружения систем теплоснабжения, водоснабжения, газоснабжения и канализации
E9-1	Вып. 1. Санитарно-техническое оборудование зданий и сооружений
E9-2	Вып. 2. Наружные сети и сооружения
E10	Сооружение систем вентиляции, кондиционирования воздуха, пневмотранспорта и аспирации
E11	Изоляционные работы
E12	Свайные работы
E14	Бурение скважин на воду
E15	Кладка промышленных печей и возведение дымовых труб
E19	Устройство полов

ПОТОЧНІ ОДИНИЧНІ КОШТОРИСНІ РОЗЦІНКИ

РЕКН [38-47]	Вартість на вимірник, грн.		Витрати праці робітників, що не зайняті на обслуговуванні машин (середній розряд), праця машиністів, люд.- год.
	<u>Всього</u> у т.ч заробітної плати будівельників	<u>Експлуатації</u> <u>машин,</u> у тому числі: заробітної плати машиністів	
1	2	3	4
1-11-1	<u>409,88</u> 16,25	<u>393,63</u> 89,37	<u>7,16(3,3)</u> 31,48
1-24-1	<u>421,26</u> —	<u>421,26</u> 58,72	<u>—</u> 21,58
1-48-1	<u>20588,8</u> 1242,05	<u>19346,8</u> 2612,26	<u>627,30(1,9)</u> 918,60
1-71-1	<u>345,66</u> —	<u>345,66</u> 17,44	<u>—</u> 5,95
1-72-1	<u>27,11</u> —	<u>27,11</u> 1,37	<u>—</u> 0,47
1-134-1	<u>111,67</u> 40,02	<u>71,65</u> 10,95	<u>18,36(3,0)</u> 5,52
1-165-1	<u>615,40</u> 615,60	<u>—</u> —	<u>307,70 (2,0)</u> —
7-1-1*	<u>1034,99</u> 211,77	<u>823,22</u> 173,87	<u>94,54(3,2)</u> 61,68
7-1-2*	<u>1396,65</u> 271,56	<u>1125,09</u> 237,46	<u>119,63(3,3)</u> 86,67
7-1-5*	<u>2043,83</u> 398,27	<u>1645,56</u> 347,41	<u>175,45(3,3)</u> 125,35
7-1-12*	<u>2043,83</u> 398,27	<u>1645,56</u> 347,41	<u>175,45(3,3)</u> 125,35
7-1-13*	<u>4122,63</u> 637,54	<u>3485,09</u> 594,31	<u>278,40(3,4)</u> 215,99
7-1-15*	<u>3311,43</u> 1310,44	<u>1339,50</u> 282,52	<u>543,75(3,8)</u> 105,88
7-3-4*	<u>5250,30</u> 514,69	<u>1358,22</u> 239,38	<u>221,85(3,5)</u> 91,39

Продовження додатка В

1	2	3	4
7-5-2*	<u>6426,81</u> 1687,84	<u>2844,43</u> 596,80	<u>700,35(3,8)</u> 212,38
7-5-17*	<u>16490,40</u> 3899,63	<u>10078,60</u> 1741,40	<u>1638,50(3,8)</u> 646,61
7-9-10*	<u>17568,10</u> 3367,63	<u>8005,52</u> 1305,33	<u>1347,05(3,4)</u> 470,36
7-11-4*	<u>1536,61</u> 395,14	<u>1087,86</u> 247,95	<u>172,55(3,4)</u> 100,72
7-13-1*	<u>4092,92</u> 692,98	<u>1734,71</u> 299,01	<u>298,7(3,5)</u> 112,06
7-15-13*	<u>5996,30</u> 892,76	<u>1049,17</u> 217,13	<u>379,90(3,6)</u> 89,20
7-16-1*	<u>8707,75</u> 2040,88	<u>5828,34</u> 942,28	<u>816,35(4,1)</u> 332,52
7-18-5*	<u>11880,70</u> 2711,38	<u>6724,24</u> 1201,37	<u>1168,7(3,7)</u> 485,0
7-31-5	<u>11880,70</u> 2711,38	<u>6724,24</u> 1201,37	<u>1168,7 (3,7)</u> 485,0
8-6-1*	<u>56,92</u> 15,27	<u>13,98</u> 3,13	<u>7,17(2,7)</u> 1,30
8-8-1*	<u>91,37</u> 28,06	<u>15,23</u> 3,27	<u>11,79(3,7)</u> 1,42
8-13-5*	<u>49,34</u> 16,52	<u>12,14</u> 2,74	<u>7,03(3,6)</u> 1,13
8-14-1*	<u>760,02</u> 422,65	<u>114,32</u> 25,41	<u>197,50(2,8)</u> 10,71

Продовження додатка В

1	2	3	4
8-14-3*	<u>639,29</u> 346,64	<u>114,32</u> 25,41	<u>162,74(2,7)</u> 10,71
8-24-1*	<u>586,53</u> 304,66	<u>107,19</u> 23,74	<u>133,04(3,4)</u> 10,06
8-24-3*	<u>1395,86</u> 578,79	<u>245,09</u> 54,27	<u>240,16(3,8)</u> 23,00
8-25-3	<u>5317,72</u> 487,78	<u>98,75</u> 21,87	<u>214,88(3,3)</u> 9,27
11-4-5	<u>405,74</u> 107,49	<u>37,62</u> 7,89	<u>38,39(4,9)</u> 3,62
11-8-2	<u>83,35</u> 10,93	<u>12,23</u> 2,14	<u>5,44(2,1)</u> 0,98
11-11-1	<u>552,20</u> 114,19	<u>7,74</u> 1,62	<u>56,25(2,2)</u> 0,74
11-15-1	<u>604,17</u> 114,65	<u>16,73</u> 2,92	<u>57,04(2,1)</u> 1,34
11-15-5	<u>623,96</u> 230,83	<u>67,26</u> 11,75	<u>100,80(3,4)</u> 5,39
11-19-1	<u>766,73</u> 106,32	<u>11,06</u> 2,32	<u>48,11(3,1)</u> 1,06
11-25-1	<u>11951,90</u> 343,00	<u>83,67</u> 14,61	<u>149,78(3,4)</u> 6,71
11-34-3	<u>5984,56</u> 372,67	<u>28,35</u> 5,94	<u>162,74(3,4)</u> 2,73
11-36-3	<u>2325,27</u> 181,02	<u>364,72</u> 29,29	<u>85,01(2,7)</u> 12,76
12-1-1*	<u>865,74</u> 55,60	<u>24,00</u> 4,68	<u>23,07(3,8)</u> 1,79
12-1-4*	<u>594,10</u> 108,14	<u>40,74</u> 7,91	<u>30,97(3,8)</u> 1,79
1	2	3	4
12-3-1	<u>2976,36</u> 139,00	<u>51,89</u> 10,11	<u>60,70(3,4)</u> 3,86
12-10-2	<u>1365,01</u> 148,05	<u>42,49</u> 8,25	<u>66,99(3,1)</u> 3,15
15-14-1	<u>2325,91</u> 429,00	<u>5,01</u> 1,48	<u>171,60(4,1)</u> 0,70

Продовження додатка В

1	2	3	4
15-17-1	<u>2293,91</u> 755,70	<u>5,52</u> 1,64	<u>330,00(3,4)</u> 0,77
15-25-3*	<u>13138,8</u> 11364,5	<u>811,01</u> 388,97	<u>4422,00(4,3)</u> 176,22
15-51-1	<u>493,45</u> 263,11	<u>16,27</u> 9,46	<u>100,81(4,4)</u> 4,67
15-61-3	<u>610,02</u> 300,37	<u>26,26</u> 18,53	<u>112,10(4,0)</u> 9,13
15-63-1	<u>561,14</u> 306,31	<u>31,75</u> 22,38	<u>128,70(3,7)</u> 11,04
15-201-1	<u>672,16</u> 146,04	<u>7,61</u> 2,29	<u>66,99(3,0)</u> 1,08

Примітка: В одиничних розцінках, що наведені з позначкою «*», не врахована вартість переважної частини матеріальних ресурсів. Технічні характеристики і вартість таких ресурсів приймати за даними додатка Г.

**МАТЕРІАЛЬНІ РЕСУРСИ, ЩО НЕ ВРАХОВАНІ ПОТОЧНИМИ
ОДИНИЧНИМИ РОЗЦІНКАМИ**

№ п/п	Ресурсні елементні кошторисні норми		Матеріальні ресурси				Кошторисна ціна одиниці	
	Шифри норм	Вимірник	Шифр ресурсу	Найменування	Одиниця виміру	Витрати на вимірник РЕКН	За даними ЗЕКЦ-97, грн.	Поточний коефіцієнт збільшення ціни (умовний)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.1	7-1-1	100шт.	1411-0005	Блоки ленточных фундаментов, масса до 0,5 т	м³	20,0	31,73	7,6
1.2	7-1-2	100шт.	1411-0006	Плиты ленточных фундаментов массой до 1,5т	м³	60,0	31,73	7,6
1.3	7-1-5	100шт.	1411-0014	Фундаментные блоки под колонны, масса до 0,5т	м³	20,0	33,70	7,6
1.4	7-1-12	100шт.	1411-0015	То же, до 1,5 т	м³	60,0	33,70	7,6
1.5	7-1-13	100шт.	1411-0016	То же, до 3,5 т	м³	140,0	33,70	7,6
1.6	7-1-15	100шт.	1411-9131	Балки фундаментные, длина до 6м., масса 1,5т	м³	60,0	46,60	7,9
1.7	7-3-4	100шт.	1414-7715	Перекрытия, масса до 5т, площадь до 5м²	м²	500	4,77	8,0
1.8	7-5-2	100шт.	1412-320	Колонны прямоугольного сечения, масса до 2 т.	м³	80	54,65	8,9
1.9	7-5-17	100шт.	1412-320	Колонны прямоугольного сечения, масса до 2т.	м³	80,0	54,65	8,9
1.10	7-9-10	100шт.	1412-517	Балки подкрановые, масса до 5т	м³	200,0	25,4	6,9
1.11	7-11-4	100шт.	1412-919	Перекрытия, масса более 1,5т	м³	60,0	3,24	6,9

Продовження Додатка Г

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.12	7-13-1	100шт.	1411-7844	Плиты покрытия, масса до 10т, площадь до 10м ²	м ²	1000,0	6,78	8,0
1.13	7-15-13	100шт.	1414-7844	Плиты покрытия пролетные, ширина 1,5м, длина 6м	м ²	900,0	6,78	58,0
1.14	7-16-1	100шт.	1413-919	Панели наружных стен, площадь до 10м ² , длина до 7м.	м ²	1000,0	15,43	6,2
1.15	7-18-5	100шт.	1413-2581	Перегородки, площадь до 2м ² , толщина 6 см	м ²	200,0	4,80	6,2
1.16	7-31-5	100м ³	1415-8320	Прямоугольные лотки	м	100,0	4,37	5,0
2	8-6-1	м ³	1422-10932	Кирпич керамический, одинарный	т.шт.	0,380	134,6	5,0
3	8-8-1	м ³	1422-10932	Кирпич керамический, одинарный	т.шт.	0,404	134,6	5,0
4	8-13-5	м ³	1422-10992	Камни керамические кладочные пустотелые	т.шт.	0,202	374,95	3,0
5	8-14-1	100м ²	1422-10992	Кирпич керамический, одинарный	т.шт.	2,6	374,95	5,0
6	8-14-3	100м ²	1422-10932	Плиты гипсовые для перегородок, пазовые, толщина 100мм	т.шт.	2,6	134,6	5,0
7	8-24-1	100м ²	1428-11854	Плиты гипсовые для перегородок, пазовые, толщина 100мм	м ²	91	2,85	11,5
8	8-24-3	100м ²	1428-11854	Пергамин кровельный П-350	м ²	182	2,85	11,5
9	12-1-1	100м ²	111-851	Стеклорубероид кровельный СРК	м ²	226	0,18	11,72
10	12-1-4	100м ²	111-862	Рубероид кровельный РКК	м ²	115	0,40	11,48
11	15-25-3	100м ²	111-852	Плиты гранитные полированные	м ²	345	0,28	12,0
			1421-10313	Детали крепления металлические	м ²	101	16,86	6,9
			121-773		т	0,202	311,86	11,0

Примітка Найменування ресурсів (гр.5) наведено мовою оригіналу.

Навчальне видання

Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічного завдання з
дисципліни **«Внутрішній економічний механізм будівельного підприємства»**
(для студентів 4-го курсу денної форми навчання напряму підготовки
6.030504 «Економіка підприємства»)

Укладач: Пасічний Володимир Олександрович

Відповідальний за випуск: *В. І. Торкатюк*

Редактор: *Д. Ф. Курильченко*

Комп'ютерне верстання: *І. В. Волосожарова*

План 2010, поз. 300 М

Підп. до друку 04.11. 2010

Формат 60x84 1/16

Друк на ризографі.

Ум. друк. арк. 2,0

Зам. №

Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства.

вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК№731 від 19.12.2001